ಪಡಿತರ ಜಾಗೃತಿ ವಾರ್ತೆ

PDS Campaign News

Issue : 2 July- Aug 2009

What the PDS is and how it works

India's Public Distribution System is built around a network of roughly 462,000 'Fair Price Shops', often referred to as 'ration shops', making it one of the biggest such systems in the world, if not the biggest. India's Planning Commission estimates that 160 million families purchase commodities at ration shops every year.2 This includes mainly foodgrains, but also such items as sugar and kerosene (used as cooking fuel). The 'food subsidy', as calculated in the Government of India's budget estimates for fiscal year 2002- 03, accounts for more than five percent of total central government expenditure – up from roughly 2.5 percent before India embarked on its programme of market-oriented economic reforms in the early 1990s.3 This does not include the amounts added by state governments, which often 'top up' central subsidies.

The PDS is not only enormous in terms of its expenditure and its reach, but also in terms of the range of agencies involved in its operation. These include agencies of both the central and state governments, as well as private-sector traders (who run the ration shops), and even representatives of civil society, who can be appointed – along with elected officials – to the official 'vigilance committees' constituted under PDS regulations.

At the central level of India's federal system, the Commission on Agricultural Costs and Prices recommends minimum support prices (or 'procurement prices') of key commodities. These are then subject

to adoption or modification (usually upwards) by a cabinet subcommittee and the full cabinet. Commodities are procured primarily through the Food Corporation of India, which operates a vast network of warehouses and distribution centres, but also operates through private agents. The central government allocates state governments procurement and distribution quotas through a notoriously controversial (and opaque) set of constantly changing formulae.

State-level ministries of food and civil supplies regulate networks of ration shops within their jurisdictions, and are thus responsible for allocating licenses to the private traders who operate the shops. State governments also issue 'ration cards' to their residents (at one time on a nominally universal basis, but more recently on a 'targeted' basis), and determine the quantities to which consumers are entitled. These vary from one commodity to the next. The prices are also partly determined by state governments, but as with questions relating to shop licensing and regulation, commodity entitlements, oversight and vigilance arrange ments, and other matters pertaining to the operation of the system, state governments are bound (or on some issues merely informally constrained) by guidelines issued by central government agencies.

Source: Civil Society Engagement and India's Public Distribution System: Lessons from the Rationing Kruti Samiti in Mumbai by Rob Jenkins Birkbeck College – University of London

Sufficient food stock under PDS

The Government has sufficient food stocks for distribution through Public Distribution System (PDS). As a consumer, you are entitled to avail the following quantity of food grain through PDS:-

Antyodaya Card Holder Families are entitled to 35 kgs. Of wheat/rice per month at the issue price of Rs.3 per kg for rice and Rs.2 per kg for wheat.

For Below Poverty Line Families, the entitlement is up to 35 kgs per month. The Central Government issues Wheat at Rs.4.15 per kg and Rice at rs.5.65 per kg which is distributed through States/Union Territories after adding distribution cost

The Above Poverty Line Families are also covered under the scheme at minimum 10 kgs per family per month. The Central Government issues Wheat at Rs.6.10 per kg and Rice at Rs.8.30 per kg which is distributed through States/Union Territories after adding distribution cost.

Insist on your entitlement. Do not stock ore than required.

(Source: Advertisement issued by Ministry of Consumer Affairs, Food & Public Distribution, Government of India)

Food Security Law to save Rs.13500 crore

The Centre may have to spend about Rs.13500 crore less on food subsidy to implement to implement the Rs.3 per kg rice or wheat scheme, as a large section of the people above poverty line (APL) is unlikely to get cheaper food grains after the enactment of the Food Security Law.

The Centre, which is currently discussing with states and experts the proposed National Food Security Act, has estimated that the subsidy bill will be around Rs.29000 crore to cover 6.59 crore BPL families, if they are given 25 kg of rice or wheat each month at Rs.3 per kg. The Centre has told states that it might no guarantee cheaper food grains to the 11.52 crore APL families if the proposed law is enacted, as it would require 320 lakh tonne of grains every year for the BPL families.

The food subsidy bill has been fixed at Rs.42489 crore for the 2009-10 fiscal against Rs.43627 crore in 2008-09. However, if the Centre agrees to cover the 10.68 crore families (including about 2.5 crore families under the Antodaya Anna Yojana) which have been issued BPL cards by the states, the subsidy bill will come to about Rs.47000 crore.

At present the Centre issues rice at Rs.5.65 a kg and wheat at Rs.4.15 a kg to states for BPL families. But the APL families get wheat at Rs.6.10 a kg and rice at Rs.8.30 a kg. The Food Ministry has been proposing for a long time to increase the issue prices of food grains for APL families to at least the levels of their minimum support price (MSPs). The market price of wheat varies between Rs.13 and Rs.15 a kg while retail price of fair average quality of rice is in the range of Rs.15-18 a kg, depending on locations.

(Source; Financial Express, 18.6.2009)

Performance Evaluation of Targeted Public Distribution System (TPDS) - 2005

At the instance of the Planning Commission and the Ministry of Consumer Affairs, Food & Public Distribution, Program Evaluation Organization took up the evaluation of TPDS to reflect on the following issues:-

- Efficacy of the delivery mechanism in improving access to PDS for the poor;
- Off-take by the poor and its determinants;
- Viability of Fair Price Shops (FPSs) & its implications;
- Types and magnitudes of targeting errors and their implications on welfare
- and budgetary consumer subsidy;
- Extent of leakages and diversions of subsidized food grains;
- Delivery cost across the States; and
- Overall performance of TPDS.

To generate the required database the study covered 60 districts, 88 Blocks, 16 towns, 176 village panchayats, 240 Fair Price Shops and 3600 Households spread over 18 States. While sample survey was conducted by the 15 field units of PEO the study design was prepared at the Programme Evaluation Organization (PEO) Headquarters. The main findings of the study are:

- The implementation of TPDS is plagued by targeting errors,
- Prevalence of ghost cards and unidentified households;
- Though the off-take per household has shown some improvement under TPDS, yet only about 57% of the BPL households are covered By it;
- The FPSs are generally not viable because of low annual turnover and they remain in business through leakages and diversions of subsidized grains;
- Leakages and diversions of subsidized grains are large and only about 42% of subsidized grains issued from the Central Pool reaches the target group;
- Over 36% of the budgetary subsidies on food is siphoned off the supply chain and another 21% reaches the APL households; and
- The cost of income transfer to the poor through PDS is much higher than that through other modes.

The performance of TPDS can be considerably improved if some measures are taken to streamline the BPL identification survey and if the delivery system is made effective, efficient and transparent.

(Source: Planning Commission website)

Meeting on Davanagere

Meeting on Gadag

ಪಡಿತರ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವರದಿ

ಪಡಿತರ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಜುಲೈ ಮತ್ತು ಆಗಸ್ಟ್ ೨೦೦೯ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಕಂಡ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಸ್ಥಳ	ದಿನಾಂಕ	ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹಸರು
ಹಾಸನ	೭.೭.೨೦೦೯	ಸಿ.ಎಮ್.ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಸ್.
ಗದಗ್	೨೦.೭.೨೦೦೯	ಜನಪರ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆ
ಮಾಗಡಿ	೨೦.೭.೨೦೦೯	ಚಿಗುರು ಬಾಲವಿಕಾಸ ಸಂಸ್ಥೆ
ಹುಣಸೂರು	೨೩.೭.೨೦೦೯	ಓ.ಡಿ.ಪಿ. ಮೈಸೂರು
ದಾವಣಗೆರೆ	೯.೮.೨೦೦೯	ವರ್ಷಿಣಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಹಿಳಾ ಮಂಡಳಿ

ಪಡಿತರ ಪ್ರಮಾಣ: ಗಣಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಟಂಡರ್

ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಡಿತರದಾರರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಹಾರ ಪದಾರ್ಥ ಸಿಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಕಂಪ್ಯೂಟರೀಕರಣ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯಲು ಆಹಾರ, ನಾಗರಿಕ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಇಲಾಖೆ ಸಿದ್ದವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ೨೦೫೦೦ ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳು, ೨೫ ಸಾವಿರ ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಮತ್ತು ೨೫೦ ಸಗಟು ಮಾರಾಟಗಾರರ ಮಳಿಗೆಗಳನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂಟರೀಕರಣ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ೫೦ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೆ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಸಹ ಮಾಡಿದೆ.

ಎಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳಬರುವ ಕರೆಯ ಮೊಬೈಲ್ ಮತ್ತು ಹ್ಯಾಂಡ್ ಮೇಡ್ ಮಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಇಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಡಿತರ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವಿ ಪಡಿದರ ಪಡೆದರೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದರ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಡದಾರರ ಎಡಗೈ ಗುರುತು ಪಡೆದೆ ಅದರ ಮೂಲಕ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಸೇಲ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. (ಆಧಾರ: ಉದಯವಾಣಿಯ, ೧.೬.೨೦೦೯)

ಜಾಗೃತ ಸಮಿತಿ : ಒಂದು ಪರಿಚಯ

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುರಿಯುಳ್ಳ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣ ಪದ್ದತಿಯಡಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ. ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨೦೦೧ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದ ಈ ಸಮಿತಿಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಹಾಗು ಸಂರಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರವು ಅನೇಕ ಸುತ್ತೋಲೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ಏಪ್ರಿಲ್ ೨೦೦೩ರಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಸುತ್ತೋಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು ಜಾಗೃತ ಸಮಿತಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹಾಗು ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ಕಿರು ಪರಿಚಯವನ್ನು ಸಿದ್ದಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಜಾಗೃತ ಸಮಿತಿ ಇರಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಸಮಿತಿಯು ಏಳು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು ಅವರಲ್ಲಿ ಐದು ಮಂದಿ ಮೆಹಿಳೆಯರಾಗಿರಬೇಕು. ಇವರುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಪಿಎಲ್ ಅಥವ ಅಂತ್ಯೋದಯ ಅನ್ನ ಯೋಜನೆಗೆ ಸೇರಿದ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿದಾರರಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಐದು ಮಂದಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಒಬ್ಬರು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ, ಇಬ್ಬರು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬರು ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರಬೇಕು. ಸ್ಥಳೀಯ ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯರು ಜಾಗೃತಿ ಸಮಿತಿಯ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಒಬ್ಬರು ಸಮಾಜ ಸೇವಾಕರ್ತರು ಅಥವ ಸ್ಥಳೀಯ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಥವ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಗುಂಪಿನ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಅಥವ ಸದಸ್ಯರು ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಜಾಗೃತ ಸಮಿತಿಗಳ ಅವದಿಯು ಎರಡು ವರ್ಷವಾಗಿದ್ದು ಅವದಿಯು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಮುನ್ನಾ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೊಸ ಜಾಗೃತ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಹೊಸ ಜಾಗೃತ ಸಮಿತಿಯ ಅವಧಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡ ಜಾಖುತ ಸಮಿತಿಯು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ತುಂಬತಕ್ಕದ್ದು. ಪರಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾಯ್ ನಿರ್ವಹಿಸದ ಜಾಗೃತ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿಸರ್ಜಿಸಿ ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಾದರೂ ಪುನರ್ ರಚಿಸಬಹುದು.

ಜಾಗೃತ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯ, ಜವಾಬ್ದಾರಿ:

ಎ) ಜಾಗೃತ ಸಮಿತಿಗಳು ಕನಿಷ್ಟ ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಕೆಳಕಂಡ ವಿಚಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು:

೧. ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಯವರು ನಿಗದಿತ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದು ಪಡಿತರ ವಿತರಣೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವರೇ ಹಾಗು ನಿಗದಿತ ಸಮಯದಂತೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವರೇ?

೨. ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿ ಮಾಲೀಕರು ಮಾಹೆಯಾನ ಅವರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿರುವ ದಾಸ್ತಾನನ್ನು ನಿಗದಿತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎತ್ತುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರೇ?

೩. ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಯವರು ಪಡಿತರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನಿಗದಿತ ದರ ಹಾಗು ನಿಗದಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸುತ್ತಿರುವರೇ?

೪. ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಹೆಯ ಎಲ್ಲಾ ದಿನಗಳಲ್ಲೂ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿದಾರರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವಮತೆ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವರೇ?

೫. ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮೂಲಕ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದಿಯೇ?

೬. ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಯವರು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವ ತೂಕ & ಅಳತೆಯ ಬೊಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಅಳತೆ ಮತ್ತು ತೂಕ ಮಾಪನ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ದೃಡೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಗಿದಿಯೇ?

ಪಡಿತರ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಿತಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಉತ್ತಮ ನಿದರ್ಶನಗಳು

ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಸಫಲವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಆ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾಗರಿಕರಲ್ಲಿ, ವಿಷೇಶವಾಗಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿ ಇರಬೇಕು. ಅಗತ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಹಂಚುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಹಾಗು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯ

ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯರೂ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ರಚಿತವಾದ ಕರಪತ್ರ, ಪೋಸ್ಟರ್ ಇತ್ಯದಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ಹಂಚಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಗಳು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿವರ ಹಾಗು ಅದನ್ನು ಪಡಯಲು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಮಾರ್ಗ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಪಡಿತರ ಯೋಜನೆ ಹೊರತಲ್ಲ. ಕ್ರಿಯೇಟ್ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಈ ಅಂಶ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೆ ಸ್ಥಳ ಅಥವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಪಡಿತರ ಚೇಟಿದಾರರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಹಾಗು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇರವ ಮಾರ್ಗದ ಬಗ್ಗಯೂ ಜನರಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಹತೆ ಇದ್ದರೂ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ ದೊರೆಯದ ಅನೇಕ ಬಡಕುಟುಂಬಗಳಿವೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹ ಮಾಹಿತಿ ಹಂಚಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲ ನಾಗರಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಹಣದಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಿಂತಾಮಣಿ ನಗರದ ಜನ ಜಾಗೃತಿ ವೇದಿಕೆ ಹೆಸರಿಸುವಂತದ್ದು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಅರಿವು ಎಂಬ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾನೂನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಎಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಚೇರಿಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದು ಅದನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ಚಿಂತಾಮಣಿ ಹಾಗು ಸುತ್ತಮು ತ್ತಲಿನ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಂದೋಳನವೇ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ. ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರುವ ಖರ್ಚುವೆಚ್ಚದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ನೋಡಿ ನಾಗರಿಕರು ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದ ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಆಗಿರುವ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳು, ಬೆಲೆ ಹಾಗು

೭. ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಪಡಿತರ ಚೀಟಿದಾರರು ಪಡಿತರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಅದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ರಯಗಳೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗಯೂ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು

೮. ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಯವರು ಎಲ್ಲಾ ಮಾಹಿತಿ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ದಾಸ್ತಾನು, ದರ ಮತ್ತು ವಿತರಣ ಪ್ರಮಾಣ ಸೂಚಿಸುವ ವಿವರಗಳುಳ್ಳ ಫಲಕವನ್ನು ಹಾಗು ಪಡಿತರ ವಿತರಣೆಯ ಸಮಯವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿರುವರೇ?

೯. ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಯವರು ವಿತರಿಸಿದ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿದಾರರಿಗೆ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿರುವರೇ?

ಬಿ) ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿನ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯನ್ನು ಸಮಿತಿಯ ಕನ್‌ವೀನರ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಃಶೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು.

ಸಿ) ಸಮಿತಿಯು ನಡವಳಿ ವಹಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಸಭೆ ನಡೆದ ಒಂದು ವಾರದೊಳಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಹಶೀಲ್ದಾರ/ವಲಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಜಾಗೃತ ಸಮಿತಿಗಳು ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸಂಬಂಧ್ಪಟ್ಟ ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮಾಲೀಕರು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸಹಕಾರಗಳನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(ಆಧಾರ: ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಆನಾಸ/೩೪/ಡಿಆರ್‌ಎ ೦೩, ದಿನಂಕ ೪.೪.೨೦೦೩)

ಇತರೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅರಿವು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿ ಮುಂದೆ ಸಾಲುಗಟ್ಟಿ ನಿಂತು ತಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಇದೇ ರೀತಿ ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಸಫಲವಾಗಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ, ಮದ್ದೂರು ತಾಲ್ಲೋಕಿನ ನಗರಕೆರೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಹಾಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವ ನ.ಲಿ.ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ 'ಗ್ರಾಮ ಸರ್ಕಾರ' ಎಂಬ ಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲದೆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿರುವ ಹಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ಬ್ರಷ್ಟಚಾರ ರಹಿತ ಪಂಚಾಯತ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಅರಿವು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಸರ್ಕಾರದಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಮಾಹಿತಿ ಹಂಚುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದರೆ ಯೋಜನೆಗಳು ಜನರನ್ನು ತಲುಪುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಅರಿವು ಹಾಗು ಗ್ರಾಮ ಸರ್ಕಾರ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಚಂದಾದಾರರಾಗುವ ಮೂಲಕ ಈ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಹೆಗಲು ಜೋಡಿಸುವುದು ಎಲ್ಲ ನಾಗರಿಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ.

Published by :

CONSUMER RIGHTS EDUCATION & AWARENESS TRUST (CREAT)

No.239,5th 'C' Main Remco Layout, Hampinagar, Bengaluru-560104

Tel : 91-80-23357280,E.mail : creatorg@sify.com , Website : www.creatindia.org